

AKCIONI PLAN ZA IMPLEMENTACIJU STRATEGIJE RAZVOJA DIJASPORE 2026-2030- PERIOD 2026-2027

AKCIONI PLAN

Vlada Crne Gore prepoznaje dijasporu kao ključnog partnera za razvoj zemlje. Iskustva drugih država pokazuju da su dijaspora i njene organizacije snažan resurs za unapređenje ekonomske i društvene sfere matične zemlje. U digitalno doba, nacionalne vlasti osnivaju online platforme i biro-e za dijasporu kako bi olakšale komunikaciju i pružile usluge građanima u inostranstvu. Takođe, uvođenje digitalne iseljeničke knjižice ili statusa (sa privilegijama i olakšicama) može značajno podstaći povratak i ulaganja dijaspore.

Predložena Strategija za saradnju sa dijasporom za period 2026-2030, sadrži:

Jedan strateški cilj – Povećati povezanost dijaspore sa Crnom Gorom i u potpunosti iskoristiti njen potencijal za društveno-ekonomski razvoj zemlje do 2030. godine.

Strategija sadrži i šest operativnih ciljeva koji obuhvataju:

- Unapređenje među-institucionalnog okvira i digitalne infrastrukture za saradnju sa dijasporom,
- Povećanje uključenosti dijaspore u očuvanje identiteta, društvene, kulturne i obrazovne tokove Crne Gore,
- Stvaranje povoljnog ambijenta za investiranje i razvojno partnerstvo sa dijasporom,
- Podrška reintegraciji povratnika iz dijaspore i njihovoj cirkularnoj mobilnosti,
- Jačanje finansijske podrške implementaciji projekata saradnje sa dijasporom,
- Razvoj i institucionalna podrška projektima NVO sektora, udruženja dijaspore i lokalnih samouprava u saradnji sa dijasporom.

U narednom petogodišnjem periodu (2026–2030), Ministarstvo za dijasporu implementira aktivnosti u skladu sa ovim ciljevima, dok se za period 2026–2027 definiše detaljan dvogodišnji akcioni plan sa jasno utvrđenim prioritetima, rokovima, indikatorima i odgovornim institucijama, kako bi se obezbijedila mjerljiva i održiva realizacija strateških opredjeljenja.

Ukupna sredstva za implementaciju aktivnosti iz Akcionog plana za period 2026-2027 iznose 455,000 eura. Sva planirana sredstva će biti obezbijedena iz budžeta.

Godina	Ukupna iznos planiranih sredstava	Izvor finansiranja
2026	227,500 eura	Budžet
2027	227,500 eura	Budžet

Tabela za akcioni plan

Strateški cilj	Povećati povezanost dijaspore sa Crnom Gorom i u potpunosti iskoristiti njen potencijal za društveno-ekonomski razvoj zemlje do 2030. godine.		
Operativni cilj 1	Unapređenje među-institucionalnog okvira i digitalne infrastrukture za saradnju sa dijasporom		
Indikator učinka 1: Povećanje broja registrovanih korisnika/ca na digitalnoj platformi	Početna vrijednost za 2026 Trenutno je registrovano 1,200 korisnika/ca na digitalnoj platformi	Srednja vrijednost za 2028 Do kraja 2028. godine, registrovano je 6,000 korisnika/ca na digitalnoj platformi	Ciljna vrijednost za 2030 Do kraja 2030. godine, registrovano je 10,000 korisnika/ca na digitalnoj platformi
Indikator učinka 2: Povećanje broja ukupno izdatih digitalnih iseljeničkih knjižica	Početna vrijednost za 2026 Trenutno je izdato 2,400 izdatih hard-copy iseljeničkih knjižica	Srednja vrijednost za 2028 Do kraja 2028. godine će biti završena transformacija hard-copy iseljeničkih knjižica u digitalne knjižice (izdato 3,000 digitalnih knjižica)	Ciljna vrijednost za 2030 Do kraja 2030. godine, 5,000 digitalnih iseljeničkih knjižica će biti izdato
Indikator učinka 3: Povećanje broja evidentiranih iseljenika/ca u bazi naučnika-	Početna vrijednost 2026	Srednja vrijednsot 2028	Ciljna vrijednost 2030

stručnjaka i istraživača porijeklom iz Crne Gore	Trenutno je 300 evidentiranih iseljenika/ca u bazi naučnika-stručnjaka i istraživača porijeklom iz Crne Gore		400 evidentiranih iseljenik/ca u bazi naučnika-stručnjaka i istraživača porijeklom iz Crne Gore		500 evidentiranih iseljenika/ca u bazi naučnika-stručnjaka i istraživača porijeklom iz Crne Gore	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležna institucija i partneri	Početni rok za implementaciju	Završni rok za implementaciju	Potrebna sredstva	Izvor finansiranja
1.1. Ažurirati Registar dijaspori i omogućiti promociju Registra preko DKP mreže i e-servisa	Registar dijaspori se redovno ažurira na godišnjem nivou i sprovode se redovne godišnje promocije Registra korišćenjem DKP mreže i e-servisa	Ministarstvo dijaspori / Ministarstvo vanjskih poslova	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet
1.2. Organizovati redovne obuke za DKP službenike za rad sa dijasporom	Organizovana minimalno 1 obuka na godišnjem nivou za DKP službenike za rad sa dijasporom	Ministarstvo dijaspori / Ministarstvo vanjskih poslova	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	20,000 eura	Budžet
1.3. Kreiranje digitalnog servisa za apliciranje za projekte koje finansira/sufinansira Ministarstvo dijaspori	Kreiran je i funkcionalan digitalni servis za apliciranje za projekte koje finansira/sufinansira Ministarstvo dijaspori	Ministarstvo dijaspori	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	20,000 eura	Budžet
1.4. Inicirati osnivanje foruma crnogorskih iseljenika (žena u dijaspori)	Uspostavljanje globalne mreže crnogorskih žena u dijaspori radi njihovog umrežavanja, razmjene iskustava i zajedničkog nastupa prema matici	Ministarstvo dijaspori/ DKP	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet

Strateški cilj	Povećati povezanost dijaspora sa Crnom Gorom i u potpunosti iskoristiti njen potencijal za društveno-ekonomski razvoj zemlje do 2030. godine.					
Operativni cilj 2	Povećanje uključenosti dijaspora u očuvanje identiteta, društvene, kulturne i obrazovne tokove Crne Gore					
Indikator učinka 1: Povećano učešće dijaspora u jezičkim i obrazovnim programima	Početna vrijednost za 2026 Trenutno se organizuju 2 jezička i obrazovna programa na godišnjem nivou namijenjena djeci dijaspora (200 učesnika/ca)		Srednja vrijednost za 2028 Povećano učešće djece iz dijaspora u jezičkim i obrazovnim programima za 25% do kraja 2028. godine		Ciljna vrijednost za 2030 Povećano učešće djece iz dijaspora u jezičkim i obrazovnim programima za dodatnih 25% do kraja 2030. godine	
Indikator učinka 2: Veći obim kulturnih manifestacija dijaspora uz podršku države	Početna vrijednost za 2026 Trenutno se organizuje 6 kulturnih manifestacija dijaspora na godišnjem nivou		Srednja vrijednost za 2028 8 kulturnih manifestacija dijaspora se organizuje uz podršku države na godišnjem nivou do kraja 2028. godine		Ciljna vrijednost za 2030 10 kulturnih manifestacija dijspora se organizuje uz podršku države na godišnjem nivou do kraja 2030. godine	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležna institucija i partneri	Početni rok za implementaciju	Završni rok za implementaciju	Potrebna sredstva	Izvor finansiranja
2.1. Organizacija posebnih kulturno-obrazovnih programa za drugu i treću generaciju dijaspora	Minimum 2 kulturno-obrazovna programa za dijasporu će biti organizovana	Ministarstvo dijaspora / RBCG / Agencija za investicije	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	100.000 eura	Budžet

2.2. Obezbijediti finansijsku podršku za škole nacionalnog jezika i kulture za dijasporu	Podržane 2 škole jezika i kulture kroz finansiranje, materijale i digitalne kurseve	Ministarstvo dijaspore/Ministarstvo finansija / Uprava prihoda	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	30.000 eura	Budžet
2.3. Uspostaviti akademske mreže sa profesorima iz dijaspore	Broj akademskih mreža sa profesorima iz dijaspore	Ministarstvo dijaspore / Opštine	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	20.000 eura	Budžet
2.4. Organizacija ljetnih kampova i foruma za mlade ljude iz dijaspore	Broj učesnika ljetnjih kampova i foruma	Ministarstvo dijaspore/DKP	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	20.000 eura	Budžet
2.5. Inicirati uspostavljanje mladih digitalnih ambasadora/ki Crne Gore	Broj mladih digitalnih ambasadora/ki Crne Gore	Ministarstvo dijaspore / Ministarstvo turizma/Ministarstvo ekologije i održivog razvoja / Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet
2.6. Organizacija kulturno-promotivnih aktivnosti koje ističu doprinos crnogorskih žena u dijaspori i jačaju veze povratnica sa zavičajem.	Kreiran je poseban program u okviru manifestacije "Dani dijaspore" svake godine posvećen uspjesima iseljenica, kao i medijsku kampanju predstavljanja njihovih priča.	Ministarstvo dijaspore	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	10,000 eura	Budžet

Strateški cilj	Povećati povezanost dijaspore sa Crnom Gorom i u potpunosti iskoristiti njen potencijal za društveno-ekonomski razvoj zemlje do 2030. godine.					
Operativni cilj 3	Stvaranje povoljnog ambijenta za investiranje i razvojno partnerstvo sa dijasporom					
Indikator učinka 1: Uspostavljanje funkcionalne baze podataka o nivou finansijskih ulaganja dijaspore u razvojne projekte u Crnoj Gori	Početna vrijednost za 2026 Trenutno ne postoji zvaničan podatak o nivou finansijskih ulaganja dijaspore u razvojne projekte u Crnoj Gori		Srednja vrijednost za 2028 Izrađena analiza o nivou finansijskih ulaganja dijaspore u razvojne projekte u Crnoj Gori		Ciljna vrijednost za 2030 Uspostavljena digitalna baza podataka o nivou finansijskih ulaganja dijaspore u razvojne projekte u Crnoj Gori	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležna institucija i partneri	Početni rok za implementaciju	Završni rok za implementaciju	Potrebna sredstva	Izvor finansiranja
3.1. Osnovati „Dijasporski investicioni fond“ u saradnji sa IRF/RBCG i međunarodnim partnerima	Osnovan je i u potpunosti operativan Dijasporski investicioni fond	Ministarstvo dijaspore / RBCG / Agencija za investicije	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	30.000 eura	Budžet
3.2. Iniciranje uvođenja poreskih podsticaja i administrativne olakšice za preduzeća osnovana od strane iseljenika	Minimum 40 firmi iz dijaspore do 2027. godine, je koristilo dostupne poreske olakšice	Ministarstvo dijaspore/Ministarstvo finansija / Uprava prihoda	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet
3.3. Organizacija promotivnih aktivnosti namijenjenih jačanju investicionog partnerstva sa dijasporom	Minimum 5 promotivnih aktivnosti se organizuje na godišnjem nivou u cilju promocije i jačanja	Ministarstvo dijaspore	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet

	investicionog partnerstva sa dijasporom					
3.4. Organizacija promotivnih aktivnosti namijenjenih promociji potencijala Crne Gore u zemljama prijema dijaspore	Minimum 4 promotivne aktivnosti do kraja 2027. godine , namijenjene promociji razvojnih potencijala Crne Gore u zemljama prijema dijaspore.	Ministarstvo dijaspore/DKP	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	20.000 eura	Budžet
3.5. Organizacija pilot projekata za investiranje i razvojno partnerstvo sa dijasporom (održivi razvoj, turizam, poljoprivreda, informacione tehnologije)	Minimum 3 Pilot projekta na godišnjem nivou za investiranje i razvojno partnerstvo sa dijasporom (održivi razvoj, turizam, poljoprivreda, informacione tehnologije)	Ministarstvo dijaspore / Ministarstvo turizma/Ministarstvo ekologije i održivog razvoja / Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	50.000 eura	Budžet
3.6 Izraditi analizu o nivou finansijskih ulaganja dijaspore u razvojne projekte u Crnoj Gori	Izrađena analiza o nivou finansijskih ulaganja dijaspore u razvojne projekte u Crnoj Gori koja će poslužiti kao osnova za izradu baze podataka	Ministarstvo dijaspore/Ministarstvo ekonomije	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	5,000 eura	Budžet

Strateški cilj	Povećati povezanost dijaspore sa Crnom Gorom i u potpunosti iskoristiti njen potencijal za društveno-ekonomski razvoj zemlje do 2030. godine.					
Operativni cilj 4	Do kraja 2027. obezbijediti podršku za povratnike/ce iz dijaspore kroz programe reintegracije i povećati učešće u cirkularnoj mobilnosti					
Indikator učinka 1: Povećan broj povratnika/ca iz dijaspore koji su uključeni u programe reintegracije	Početna vrijednost za 2026 Trenutno ne postoji funkcionalan institucionalni sistem za reintegraciju povrtnika/ca iz dijaspore		Srednja vrijednost za 2028 Do kraja 2028. godine je uspostavljena Kancelarija za povratnike/ce u sklopu Ministarstva dijaspore		Ciljna vrijednost za 2030 Do kraja 2030. godine, minimum 150 iseljenica/ca je koristilo usluge i servise Kancelarije za povratnike/ce	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležna institucija i partneri	Početni rok za implementaciju	Završni rok za implementaciju	Potrebna sredstva	Izvor finansiranja
4.1. Zaključivanje bilateralnih sporazuma o cirkularnoj mobilnosti	Minimum 2 bilateralna sporazuma o cirkularnoj mobilnosti (slobodno kretanje radnika/ca) će biti zaključena do kraja 2027. godine	Ministarsvo dijaspore, Ministarstvo rada,zapošljavanja i socijlanog dijaloga / MVP	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna doatna sredstva	Budžet
4.2. Otvoriti Kancelariju za povratnike pri Ministarstvu dijaspore kao savjetodavni i servisni mehanizam	Otvorena je i funkcionalna Kancelarija za povratnike pri Ministarstvu dijaspore	Ministarstvo dijaspore	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet
4.3. Sprovođenje promotivnih aktivnosti namijenjenih većoj informisanosti i povećanju broja korisnika servisa Kancelarije za povratnike	Minimum 300 korisnika servisa Kancelarije za povratnike	Ministarstvo dijaspore	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet
4.4 Uspostavljanje programa za mentorstvo povratnika iz dijaspore	Uspotavljen program za mantorstvo povratnika iz dijaspore	Ministarstvo dijaspore /IOM	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	25.000 eura	Budžet

4.5. Uspostaviti efikasan program reintegracije povratnika (priznavanje kvalifikacija, poreske olakšice, podrška samozapošljavanju)	Uspostavljen je program reintegracije povratnika Uspostavljen je poseban program podrške ženama povratnicama iz dijaspore, kao dio šireg napora za reintegraciju povratnika	Ministarstvo dijaspore	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet
4.6 Podnijeti inicijativu Ministarstvu vanjskih poslova za osnivanje kulturno-informativnih centara u zemljama prijema gdje živi stara dijaspora	Inicijativa za za osnivanje kulturno-informativnih centara u zemljama prijema gdje živi stara dijaspora je podnesena	Ministarstvo dijaspore/Ministarstvo vanjskih poslova	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet

Strateški cilj	Povećati povezanost dijaspore sa Crnom Gorom i u potpunosti iskoristiti njen potencijal za društveno-ekonomski razvoj zemlje do 2030. godine.					
Operativni cilj 5	Jačanje finansijske podrške implementaciji projekata saradnje sa dijasporom					
Indikator učinka 1: Povećanje godišnjih budžetskih sredstava koja Crna Gora izdvaja za sufinansiranje projekata dijaspore	Početna vrijednost za 2026 Trenutno se izdvaja 320 hiljada eura na godišnjem nivou za sufinansiranje projekata dijaspore	Srednja vrijednost za 2028 Do kraja 2028. godine, će doći do uvećanja od 25% budžetskih sredstava koje Crne Gora izdvaja za sufinansiranje projekata iz dijaspore		Ciljna vrijednost za 2030 Do kraja 2030. godine, će doći do dodatnog uvećanja od 25% budžetskih sredstava koje Crne Gora izdvaja za sufinansiranje projekata iz dijaspore		

Indikator učinka 2: Povećanje broja sufinansiranih projekata dijaspore na godipnjem nivou	Početna vrijednost za 2026 Trenutno se sufinansira 111 projekata dijaspore na godišnjem nivou		Srednja vrijednost za 2028 Do kraja 2028. godine, doći će do uvećanja od 25% u odnosu na broj projekata koji se sufinansiraju na godišnjem nivou		Ciljna vrijednost za 2030 Do kraja 2030. godine, doći će do dodatnog uvećanja od 25% u odnosu na broj projekata koji se sufinansiraju na godišnjem nivou	
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležna institucija i partneri	Početni rok za implementaciju	Završni rok za implementaciju	Potrebna sredstva	Izvor finansiranja
5.1. Organizacija i sprovođenje projekata očuvanja identiteta (kulturno-istorijski sadržaji, manifestacije, digitalni arhivi)	Minimum 5 projekata očuvanja identiteta (kulturno-istorijski sadržaji, manifestacije, digitalni arhivi) je organizovano do kraja 2027. godine	Ministarstvo dijaspore / Ministarstvo kulture i medija / Ministarstvo turizma	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	30.000 eura	Budžet
5.2. Organizacija obrazovno-naučnih i sportskih programa (ljetnje škole, razmjene, kampovi)	Minimum 2 obrazovno-naučna i sportska programa (ljetnje škole, razmjene, kampovi), su organizovana do kraja 2027. godine	Ministarstvo dijaspore / Ministarstvo prosvjete nauke i inovacija / Ministarstvo mladih i sporta	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	30.000 eura	Budžet
5.3. Definisanje i realizacija digitalnih i medijskih projekata (bilteni, aplikacije, multimedija)	Minimum 3 realizovana digitalna i medijska projekata (bilteni, aplikacije,	Ministarstvo dijaspore / Agencija za medije	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	20.000 eura	Budžet

	multimedija), do kraja 2027. godine					
5.4. Pružanje podrške projektima pravnog savjetovanja, vodiča i kampanja o pravima dijaspor	Minimum 3 podržana projekta pravnog savjetovanja, vodiča i kampanja o pravima dijaspor	Min. dijaspor / Kancelarija za povratnike	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet
5.5. Pružanje podrške lokalnim i promotivnim privrednim inicijativama (forumi, info-materijali, partnerstva)	Minimum 4 podržane lokalne ili promotivne privredne inicijative (forumi, info-materijali, partnerstva)	Ministarstvo dijaspor / Ministarstvo ekonomije / Ministarstvo turizma	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	10.000 eura	Budžet
5.8. Unaprijediti sistem evaluacije uticaja podržanih projekata, kako bi se osiguralo da financirani programi zaista doprinose jačanju veza sa dijasporom i ispunjavaju ciljeve strategije	Do kraja 2027. godine, će biti unaprijeđen sistem eksterne evaluacije podržanih projekata, kroz angažovanje nezavisnih eksperata/tica za sprovođenje evaluacija	Ministarstvo dijaspor	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet
5.9. Pokretanje programa ekonomskog savjetovanja žena povezanih sa dijasporom, fokusiranog na preduzetništvo, investicije i transfer znanja	Uspostavljen program koji pruža stručno savjetovanje, obuke i finansijsku podršku iseljenicama koje žele da investiraju u Crnu Goru ili pokrenu poslovanje u domovini, kao i povratnicama koje se	Ministarstvo dijaspor/Kancelarija za povratnike /Ministarstvo ekonomije/ Privredna komora, DKP mreža lokalne samouprave međunarodne organizacije	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet, Donatorska podrška

	vraćaju sa stečenim kapitalom ili vještinama.					
--	---	--	--	--	--	--

Strateški cilj	Povećati povezanost dijaspori sa Crnom Gorom i u potpunosti iskoristiti njen potencijal za društveno-ekonomski razvoj zemlje do 2030. godine.					
Operativni cilj 6	Razvoj i institucionalna podrška projektima NVO sektora, udruženja dijaspori i lokalnih samouprava u saradnji sa dijasporom					
Indikator učinka 1: Povećanje broja finansiranih projekata NVO namijenjenih dijaspori	Početna vrijednost 2026 7 NVO projekata namijenjenih dijaspori je finansirano u 2025. godini	Srednja vrijednost 2028 Minimum 12 NVO projekata namijenjenih dijaspori je finansirano do kraja 2028. godine		Ciljna vrijednost 2030 20 projekata namijenjenih dijaspori je finansirano do kraja 2028. godine		
Indikator učinka 2: Povećanje iznosa budžetskih sredstava namijenjenih za finansiranje NVO projekata za dijasporu	Početna vrijednost 2026 190,000 eura je trenutni iznos godišnjeg finansiranja NVO projekata za dijasporu	Srednja vrijednost 2028 Do kraja 2028. godine, godišnji iznos finansiranja NVO projekata za dijasporu će biti uvećan na 230,000 eura		Ciljna vrijednost Do kraja 2030. godine, godišnji iznos finansiranja NVO projekata za dijasporu će biti uvećan na 300,000 eura		
Aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležna institucija i partneri	Početni rok za implementaciju	Završni rok za implementaciju	Potrebna sredstva	Izvor finansiranja
6.1. Povećanje broja opština u Crnoj Gori koje imaju izražene i usvojene lokalne akcione planove za saradnju sa dijasporom	Minimum 7 opština je usvojilo lokalne akcione planove za saradnju sa dijasporom	Ministarstvo dijaspori / Ministarstvo javne uprave	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	Nisu potrebna dodatna sredstva	Budžet
6.2. Organizacija i sprovođenje edukacija za pripremu projektnih prijava	Minimum 8 održanih edukacija za pripremu projektnih prijava za	Ministarstvo dijaspori / Donatori	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	10.000 eura	Budžet

za službenike/ce na lokalnom nivou	službenike/ce na lokalnom nivou do kraja 2027. godine					
6.3. Sprovođenje eksternih evaluacija nad projektima finansiranim od strane države	Minimum 4 eksterne evaluacije sprovedene nad projektima finansiranim od strane države	Ministarstvo dijaspore / Evaluatori	I kvartal 2026	IV kvartal 2027	5.000 eura	Budžet